	«ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ» ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ	Н 017-6.04 – 2024
	Кітапхананың әмбебап ондық жіктелмесін (ӘОЖ) жүргізу және индекстеу ережесі туралы НҰСҚАУЛЫҚ	25.05.2021г. Редакция №2
		Стр.1 из 6

**Кітапхананың әмбебап ондық жіктелмесін
(ӘОЖ) жүргізу және индекстеу ережесі туралы
НҰСҚАУЛЫҚ**

Алматы, 2024

Бекітілген
РММ Ғылыми Кеңесінің
шешімімен «Темірбек Жүргенов атындағы
ҚазҰӨА» ҚР МАМ
31 қаңтар 2024 жыл
хаттама № 7

Ғылыми кеңес төрағасы

 Жүдебаев А. А.

Кітапхананың әмбебап ондық жіктемесін (ӘОЖ) жүргізу және индекстеу ережесі туралы НҰСҚАУЛЫҚ

1. Жалпы ережелер

1.1 Әмбебап ондық жіктеу (ӘОЖ) – бұл кітапханадағы құжаттардың барлық түрлерін ұйымдастыруға мүмкіндік беретін ақпаратты жіктеу жүйесі.

1.2 Нұсқаулық кітапханада ӘОЖ жүргізу және индекстеу тәртібін, сондай-ақ ӘОЖ көрсеткіштерін жасау және пайдалану ережелерін белгілейді.

1.3 Әмбебап ондық жіктеуін тағайындау бұдан әрі (ӘОЖ) беру ҚР БҒМ 17.08.2000 ж. № 827 бұйрығымен бекітілген «Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Қазақстан Республикасы Мемлекеттік білім беру ұйымы кітапханасының қорын қалыптастыру туралы» білім беру жүйесінің кітапханалары үшін кітапхана по жөніндегі әдістемелік құралдың 38 – тармағы негізінде жүргізіледі. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2003 жылғы 18 шілдедегі № 508 бұйрығымен бекітілген өзгерістермен.

1.4 Стандарт құжаттарды индекстеуді іздеу үшін және мазмұндық белгілер бойынша ақпараттық сұрауларды қалыптастыру үшін әмбебап ондық жіктеу классификацияның (бұдан әрі – ӘОЖ) құрылымын, құрылу қағидаттарын, жүргізу және пайдалану қағидаларын белгілейді.

1.5 Стандарт ӘОЖ-ның Ұлттық кестелерін жүргізу қызметтеріне, кітапханашыларға, библиографтарға, жүйелеушілерге, ақпараттық орталықтардың мамандарына, авторларға, сондай-ақ аудармашыларға, құрастырушыларға және басылымға жауапты басқа адамдарға, индекстеумен айналысатын баспалар мен полиграфиялық кәсіпорындардың қызметкерлеріне ӘОЖ-ны қолдануда барынша мүмкін болатын біркелкілікті қамтамасыз етуге арналған.

1.6 Стандарт бұқаралық кітапханалар үшін көркем әдебиетті индекстеуге қолданылмайды.

1.7 Кітапхана әмбебап ондық классификацияның дұрыстығы мен иеленуіне жеке жауап береді

2. Нормативтік сілтеме

2.1 Осы ретте мынадай стандарттарға Нормативтік сілтемелер пайдаланылды:

– ГОСТ 7.0 Ақпарат, кітапхана және баспа стандарт бойынша стандарттар жүйесі. Ақпараттық-кітапханалық қызмет, библиография. Терминдер мен анықтамалар

– ГОСТ 7.74 Ақпарат, кітапхана және баспа стандарт бойынша стандарттар жүйесі. Ақпараттық-іздеу тілдері. Терминдер мен анықтамалар

– ГОСТ 7.76 Ақпарат, кітапхана және баспа стандарт бойынша стандарттар жүйесі. Құжаттар қорын жинақтау. Библиография. Каталогтау. Терминдер мен анықтамалар

– ГОСТ Р 7.0.94-2015 "Ақпарат, кітапхана және баспа стандарт бойынша стандарттар жүйесі жұмыс істейді. Кітапхананы құжаттармен толықтыру. Терминдер мен анықтамалар".

– ГОСТ Р 7.0.3 Ақпарат, кітапхана және баспа стандарт бойынша стандарттар жүйесі. Басылымдар. Негізгі элементтер. Терминдер мен анықтамалар.

– ГОСТ Р 7.0.66 Ақпарат, кітапхана және баспа стандарт бойынша стандарттар жүйесі. Құжаттарды индекстеу. Координаталық индекстеуге қойылатын жалпы талаптар

– ГОСТ Р 7.59* Ақпарат, кітапхана және баспа стандарт бойынша стандарттар жүйесі. Құжаттарды индекстеу. Жүйелеу мен пәнге қойылатын жалпы талаптар

Ескерту – Осы стандартты пайдаланған кезде жалпыға ортақ пайдаланылатын ақпараттық жүйеде – Интернет желісіндегі Техникалық реттеу және метрология жөніндегі Федералды агенттіктің ресми сайтында тексерген жөн ағымдағы жыл үшін. Егер анықталмаған сілтеме берілген сілтеме стандарты ауыстырылса, онда осы нұсқаға енгізілген барлық өзгерістерді ескере отырып, осы стандарттың қолданыстағы нұсқасын пайдалану ұсынылады. Егер күні көрсетілген сілтеме берілген сілтеме стандарты ауыстырылса, онда жоғарыда көрсетілген бекіту (қабылдау) жылы бар осы стандарттың нұсқасын пайдалану ұсынылады. Егер осы стандарт бекітілгеннен кейін күні көрсетілген сілтеме берілген сілтеме стандартына сілтеме берілген ережеге әсер ететін өзгеріс енгізілсе, онда бұл ережені осы өзгерісті ескермей қолдану ұсынылады. Егер сілтеме стандарты ауыстырусыз жойылса, онда оған сілтеме берілген ережені осы сілтемеге әсер етпейтін бөлікте қолдану ұсынылады.

3. Жіктеу кестелері

3.1 Жіктеу кестесі (classification schedule): сыныптардың белгіленуін қамтитын жіктеудің көрнекі көрінісі.

3.2 UDC кестелері (UDC кестелері): әмбебап ондық жүктеуінің әр түрлі тақырыптық және аспектілік бөліктерін белгілі бір дәрежеде егжей-тегжейлі көрсететін жіктеу кестелерінің жүйесі.

3.3 UDC негізгі кестесі (UDC негізгі кестесі): негізгі сыныптарды (олардың кодтары мен сипаттамаларын) және олардан құрылған аралас сыныптарды қамтитын, білімнің барлық салаларын, сондай-ақ арнайы детерминанттарды біріктіретін UDC кестесі.

3.4 ӘОЖ көмекші кестелері (UDC auxiliary tables): көмекші кестелерге ӘОЖ аралас сыныптарын қалыптастыру үшін оларды қолдану ережелері бар арнайы белгілері бар қосылыс белгілерінің кестелері, сондай-ақ жалпы және арнайы детерминанттар кестелері жатады.

3.5 ӘОЖ эталондық кестелері: ӘОЖ консорциумы (ағылшын тілінде) және Ұлттық уәкілетті органдар (ұлттық тілдерде) ӘОЖ туралы мәліметтердің ресми көзі ретінде шығаратын ӘОЖ кестелері.

3.6 ӘОЖ жұмыс кестелері: индекстеу технологиясында пайдалану үшін ақпараттық қызметтер әзірлейтін және осы ұйымның профилі бойынша эталондық кестелер кластарын іріктеуді, қосымша әдістемелік нұсқауларды және жиі қолданылатын аралас кластарды қамтитын ӘОЖ кестелері, бұл индексторлардың аралас индекстерді еркін қалыптастыруын болдырмауға мүмкіндік береді.

3.7 алфавиттік-пәндік көрсеткіш (alphabetical subject index): тиісті сынып коды мен аспектісін көрсете отырып, жіктеу жүйесінің сыныптарына кіретін негізгі ұғымдардың алфавиттік тізбесі (қажет болған жағдайда).

Кітапхана басшысы
Темірбек Жүргенов атындағы ҚазҰӨА
магистрантынан
«_____» 20 ж.

Қызметтік хат

Сізден келесі тақырып бойынша менің жарияланымыма (ғылыми мақала, магистрлік диссертация, докторлық диссертация) ӘОЖ шифрын (әмбебап ондық жіктеу) алуға рұқсат беруіңізді сұраймын:

Күні:

Қолы:

Өзгерістерді тіркеу парағы

Реттік нөмірі өзгерістер	Бөлім құжат тармағы	Түрі өзгерістер (ауыстыру, күшін жою, қосу)	Хабарламаның нөмірі мен күні	Өзгеріс енгізілді	
				Күні	Тегі мен аты-жөні, қолы, лауазымы

Әзірлеген:
Кітапхана басшысы

Э. Тутибаева

Келісілді:
Заң бөлімінің басшысы

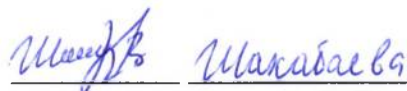
Г. Сеитбекова

Нұсқаулықпен танысытым

(подпись) ФИО

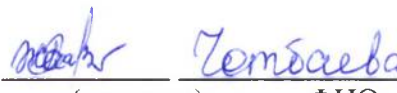
«09» 02 2024 ж.

Нұсқаулықпен танысытым

(подпись) ФИО

«09» 02 2024 ж.

Нұсқаулықпен танысытым

(подпись) ФИО

«09» 02 2024 ж.

Нұсқаулықпен танысытым

_____ (подпись) ФИО

«__» __ 20__ ж.